

**รูปแบบระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธนาคารสัจจะออมทรัพย์
บ้านศรีไคออก จังหวัดอุบลราชธานี**
**Introducing an Accounting Information System:
A Case Study of Sajja Savings Bank, Ban Srikai Aok,
Ubon Ratchathani**

รัชณี แสงศิริ*และดุสิต ศรีสร้อย

คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี 34190

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงการดำเนินงานของธนาคารสัจจะออมทรัพย์ รูปแบบระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมกับการทำงานของธนาคารสัจจะออมทรัพย์และความสำเร็จของการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพของธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีไคออก โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พื้นที่การวิจัยคือกลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีไคออก หมู่ที่ 4 ตำบลเมืองศรีไค อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างคือคณะกรรมการธนาคารกลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีไคออกจำนวน 9 คน สุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบสังเกต และโปรแกรมทางการบัญชีที่สร้างขึ้นโดยภาษา PHP และระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลแบบ MySQL

ผลการวิจัยพบว่า ธนาคารมีปัญหาในการดำเนินงาน 2 ด้านคือ ด้านการจัดการระบบเอกสาร และด้านการปฏิบัติงานและการควบคุมภายใน ซึ่งสามารถแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เข้าใจง่าย สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 8 ระบบ คือ 1) ระบบการฝาก-ถอนเงิน 2) ระบบการกู้เงิน 3) ระบบสินทรัพย์ 4) ระบบรายการประจำวัน 5) ระบบปันผล 6) ระบบบัญชี 7) ระบบผังบัญชี และ 8) ระบบข้อมูล โดยแต่ละระบบจะมีการกำหนดข้อมูลนำเข้า กระบวนการทำงานของระบบและผลที่ได้รับจากระบบ มีการเชื่อมโยงระหว่างระบบด้วยกันเองเพื่อให้ประมวลผลได้ง่าย หลังจากมีการนำระบบมาใช้ทำให้คณะกรรมการธนาคารมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้นและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของธนาคารดีขึ้น

คำสำคัญ ธนาคารสัจจะออมทรัพย์ ระบบสารสนเทศทางการบัญชี

Abstract

This research aimed to investigate the operations of Sajja Savings Bank of Ban Srikai Aok, Moo 4 in Warinchamrab, Ubon Ratchathani Province, to introduce an accounting information system (AIS) suitable and compatible with the operations of the bank, and to assess the implementation of AIS at the bank. This research employed quantitative and qualitative methods. Data were collected from 9 members of the bank's committee selected by purposive sampling using questionnaires, interviews, and observations together with PHP/MySQL. Results showed that the bank had 2 operational problems, its document management system, and operation process and internal control. The research sought to solve these problems by the implementation of an efficient AIS. This consisted of 8 subsystems: 1) deposit/withdrawal, 2) loan, 3) asset, 4) journal, 5) dividend, 6) accounting, 7) chart of accounts, and 8) data. Each system had its own requirements in terms of input data, operation process, and system output. All systems had to be linked and to work properly for the bank's operations. After implementation operations improved and the bank's committee was satisfied with performance.

Keywords: Sajja Savings Bank, Accounting Information System

บทนำ

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 จนถึงปัจจุบันประเทศไทย ได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางและกลยุทธ์ในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ประชาชนอยู่ดี กินดี ปัจจุบันแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ นับเป็นฉบับที่ 10 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) ที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนซึ่งมีทั้งแนวคิดด้านสนับสนุนในการจัดกลุ่มอาชีพ การสร้างรายได้ แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งให้ความสำคัญกับการลดรายจ่ายเพื่อให้เกิดการออมมาใช้กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จนเป็นที่มาของกลุ่มออมทรัพย์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตซึ่งจะเห็นได้ว่าทุกหมู่บ้าน จะมีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเกิดขึ้น บางหมู่บ้านสามารถพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ไปจนถึงระดับสถาบันการเงินชุมชนหรือธนาคารชุมชน ขณะที่อีกหลายหมู่บ้านยังประสบปัญหาในการ

พัฒนากลุ่มออมทรัพย์ของตนเอง สำหรับหมู่บ้านที่มีธนาคารชุมชนและกลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบความสำเร็จมักเกิดจากแนวคิดของประชาชนในกลุ่มที่ต้องการจะออมเงินและต่อยอดด้วยการเสริมสร้างสวัสดิการภายในชุมชนส่งผลให้ประชาชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของและเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการบริหารธนาคารตนเองซึ่งเกิดการสร้างวินัยการออมและที่สำคัญกลุ่มมีความเข้มแข็งและยั่งยืน (บาว นาคกร, 2553) กลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบความสำเร็จนี้เรียกตัวเองว่า “กลุ่มสัจจะออมทรัพย์” อย่างไรก็ตามปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่กลุ่มออมทรัพย์ประสบอยู่คือ ปัญหาด้านการบริหารจัดการเอกสาร การปฏิบัติงานและควบคุมภายในรวมถึงระบบบัญชี ซึ่งการบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบบัญชีกลุ่มออมทรัพย์ส่วนมากยังคงปฏิบัติงานด้านการรับฝากและกู้ยืมต่าง ๆ ด้วยมือ ส่งผลให้เกิดความล่าช้า และเกิดข้อผิดพลาดอยู่เสมอ ในทางตรงกันข้ามเทคโนโลยี และสารสนเทศที่เกี่ยวกับการจัดทําระบบบัญชีได้มีการพัฒนาไปมาก และผู้ใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องและก้าวทันเทคโนโลยีดังกล่าว หากกลุ่มออมทรัพย์สามารถนำระบบสารสนเทศมาช่วยบริหารจัดการเอกสารทั้งระบบรวมถึงระบบบัญชี จะสามารถช่วยให้กลุ่มออมทรัพย์ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจและศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการเอกสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์ต่าง ๆ ผู้วิจัยได้คัดเลือกธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออกเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวมีพัฒนาการจากกลุ่มออมทรัพย์มาเป็นธนาคารสัจจะออมทรัพย์ตามลำดับ ซึ่งพัฒนาการนี้เกิดจากเจตนาเริ่มต้นในการออมของประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง ทำให้กลุ่มมีความพร้อมในการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนได้ ปัจจุบันกลุ่มมีสมาชิกประมาณ 400 คน (สมุดทะเบียนสมาชิก บ้านศรีโคก, 2553) และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่อย่างไรก็ตามพบว่า ธนาคารยังคงประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการทางบัญชี อันเป็นผลมาจากการจัดทำบัญชีด้วยมือ จึงมีความผิดพลาดและล่าช้า ดังนั้นหากนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้จะสามารถช่วยให้กลุ่มออมทรัพย์ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจากรายงานการวิจัยหลายฉบับพบว่า การนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้จะทำให้ได้รับข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว และช่วยลดขั้นตอนการทำงาน อีกทั้งยังสะดวกต่อการค้นหาและปรับปรุงข้อมูลในการบริหารจัดการได้ดีขึ้น (นมิดา ชื่อสัตย์สกุลชัย, 2548; สุภารัตน์ อภิธนานันท์, 2546; บัณฑิต บุชบา, 2546) นอกจากนี้สามารถทำให้ผู้บริหารนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์และใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ทำให้การทำงานขององค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น (จักรี พิษณุพิบูล, 2547; จุมภฏ สนิทชากร, 2549; ประพันธ์ อมรวิวัฒน์พงศ์, 2546;

สุกานดา พรายอินทร์, 2547) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าหากได้มีกรนำรูปแบบระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมไปใช้ จะทำให้ธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออก สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นรูปแบบให้กับการพัฒนาธนาคารชุมชนหรือกลุ่มออมทรัพย์อื่น ๆ ได้อีกในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออก
2. เพื่อศึกษารูปแบบระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานของธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออก
3. เพื่อศึกษาถึงความสำเร็จของการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้กับการพัฒนาประสิทธิภาพของธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออก

วิธีการดำเนินการวิจัย

การคัดเลือกพื้นที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย และพัฒนา ที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่ม ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือกลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออก หมู่ที่ 4 ตำบลเมืองศรีไค อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากกลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออกเป็นหมู่บ้านที่น้อมนำหลักปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้รวมถึง มีกลุ่มออมทรัพย์ที่เข้มแข็ง การดำเนินงานรับฝากเงินและให้กู้ยืม และสถานที่ตั้งจึงเป็นธนาคารสัจจะออมทรัพย์ที่สามารถดำเนินงานได้จริงเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษารูปแบบระบบสารสนเทศทางการบัญชีครั้งนี้ เป็นการศึกษาทั้งหมดของประชากรคือ คณะกรรมการกลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออก จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เற்றுญิก ผู้ช่วยற்றுญิก เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่สินเชื่อ

เครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์เจาะลึกกระบวนการทำงาน ผลที่ได้รับก่อนและหลังจากนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อระบบการบริหารจัดการธนาคารก่อนและหลังนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ 3) แบบสังเกต และ 4) โปรแกรมทางการบัญชีที่สร้างขึ้นโดยภาษา PHP และระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลแบบ MySQL

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ด้วยกระบวนการ 1) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ถึงกระบวนการทำงาน ปัญหา อุปสรรคการทำงาน โดยนำข้อมูลมาจัดทำระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการใช้งาน 2) การสัมภาษณ์ถึงผลที่ได้รับก่อนและหลังจากนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ทั้งด้านเอกสารและการปฏิบัติงานเพื่อทราบถึงการพัฒนาประสิทธิภาพของกลุ่ม และ 3) การใช้แบบสอบถามถึงความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการของธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออก ทั้งก่อนและหลังการติดตั้งระบบสารสนเทศ เพื่อทราบถึงการพัฒนาประสิทธิภาพของกลุ่ม นอกจากนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากการสังเกตในระหว่างประชุมหารือร่วมกับคณะทำงานเพิ่มขึ้นด้วย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ จึงต้องอาศัยข้อมูลรายงานการวิจัย ตำราวิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบเพื่อใช้ในการสร้างระบบสารสนเทศนี้ขึ้น รวมถึงศึกษาจากโปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ ที่มีอยู่เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ ถูกต้อง แม่นยำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต การประชุมแบบมีส่วนร่วม มารวบรวมวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา และผังภูมิที่แสดงถึงกระบวนการทำงานระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล รายงานการเงิน โดยนำหลักเกณฑ์การจัดทำสารสนเทศทางบัญชีเป็นส่วนประกอบสำคัญในการจัดการข้อมูลที่ได้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตลอดทั้งความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศที่จัดทำขึ้นเพื่อเปรียบเทียบกับการบริหารจัดการเดิมของธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออกโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ในการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. การดำเนินงานของธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกอก

จากการศึกษาสภาพแวดล้อม บริบทต่างๆ ในการบริหารงานของธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกอก พบว่า ธนาคารมีปัญหายุ่ง 2 ด้านคือ 1) ด้านการจัดการระบบเอกสาร 2) ด้านการปฏิบัติงานและการควบคุมภายใน โดยปัญหาด้านการจัดการระบบเอกสารธนาคารขาดการจัดเก็บเอกสารและแบบฟอร์มต่าง ๆ เช่น ไม่เรียกเก็บสำเนาบัตรประชาชน ไม่มีแบบฟอร์มสมัครสมาชิก แบบฟอร์มการฝากเงิน รวมถึงเอกสารการทำสัญญาเงินกู้ที่มีการจัดทำเพียงชุดเดียว นอกจากนี้เมื่อมีการรับเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือรับชำระหนี้เงินกู้ไม่มีการออกใบเสร็จรับเงินให้แก่สมาชิกซึ่งถือว่าเป็นหลักฐานสำคัญในการยืนยันการชำระหนี้ รวมถึงสมุดคู่ฝากของธนาคารยังไม่มีรายละเอียดที่ชัดเจน มีเพียงช่องจำนวนเงินฝากแต่ไม่มีช่องจำนวนเงินถอน ยอดคงเหลือ และช่องลงลายมือชื่อผู้รับฝากซึ่งทำให้เกิดความสับสนกับทั้งเจ้าหน้าที่และผู้เป็นสมาชิก

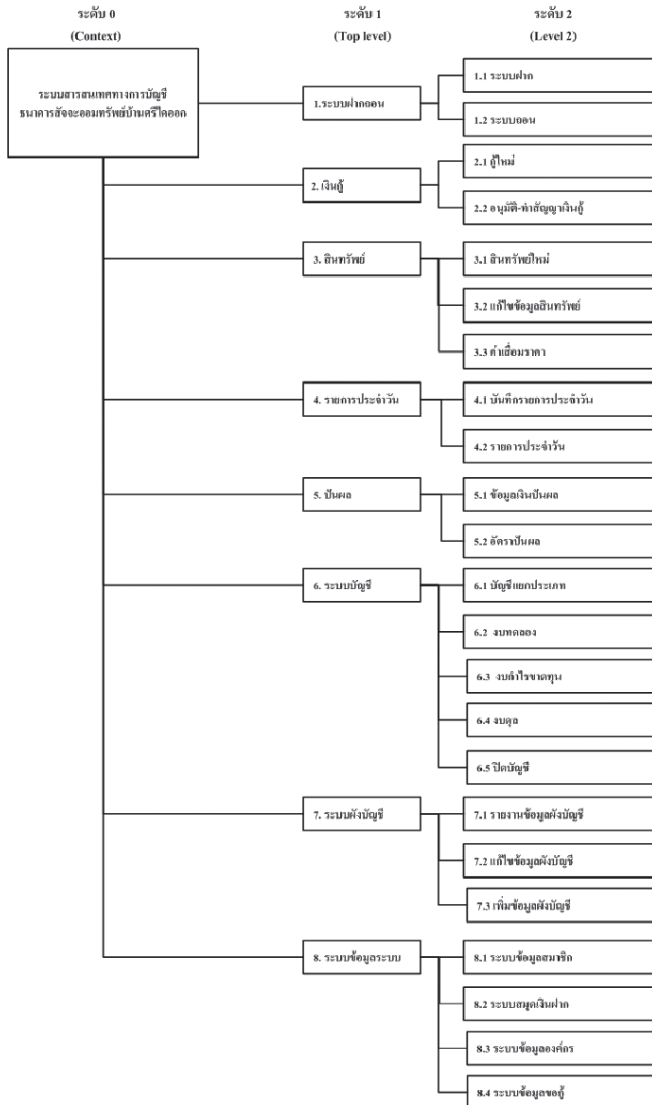
สำหรับปัญหาในด้านการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในรวมถึงการทำบัญชีพบว่าธนาคารไม่สามารถหอยอดเงินคงเหลือของสมาชิกรายบุคคลได้ทันที เนื่องจากไม่มีการจัดทำแยกประเภทรายตัวผู้ฝากที่เป็นปัจจุบัน รวมถึงไม่สามารถทราบยอดเงินสดคงเหลือทั้งหมดของธนาคารเองได้ทันทีจนกว่าจะมีการหอยอดตอนสิ้นปี จึงทำให้ไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย การกันเงินเพื่อสำรองการกู้ยืม และการฝากถอนแต่ละวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ บางครั้งมีการกันเงินสำรองไว้มากเกินไป ทำให้เสียโอกาสในการได้รับดอกเบี้ยจากการนำไปฝากธนาคาร นอกจากนี้ธนาคารยังไม่มีกำหนดกรอบระยะเวลาในการอนุมัติเงินกู้ที่ชัดเจน ขึ้นอยู่กับความพร้อมของประธาน ทำให้การทำงานไม่เป็นระบบ การจัดการกับระบบการกู้ยืมยังพบปัญหาว่า ธนาคารไม่สามารถที่จะทราบยอดคงเหลือของผู้กู้ได้ทันที จะต้องใช้เวลาในการหาข้อมูลโดยดูจากเอกสารการกู้ยืมครั้งแรกหักกับยอดหนี้ที่มาชำระแต่ละครั้ง ทำให้เสียเวลาในการหอยอดคงเหลือของเงินกู้แต่ละราย จึงส่งผลให้การคำนวณดอกเบี้ยไม่สะดวก เกิดความยุ่งยากและการบันทึกดอกเบี้ยยังคงรวมอยู่ในสมุดรับชำระหนี้ ไม่มีการบันทึกแยกกับเฉพาะดอกเบี้ยทำให้ไม่สามารถทราบยอดดอกเบี้ยรับทั้งหมดของธนาคารได้ทันที สำหรับในด้านการจัดทำบัญชีและงบการเงินของธนาคารพบว่า ยังไม่มีการการบันทึกค่าธรรมเนียมการกู้ยืม ไม่มีการลงบัญชีค่าใช้จ่ายของธนาคาร ไม่มีการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินของธนาคาร ไม่มีการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ไม่มีการจัดทำลูกหนี้ เจ้าหน้าที่รายตัว ตามหลักการบัญชีที่ถูกต้องทำให้ธนาคารยังไม่สามารถออกงบการเงินได้ทุกเดือน เมื่อถึงสิ้นปีเจ้าหน้าที่จะต้องจัดทำงบการเงิน จึงทำให้เป็นภาระอย่างมากที่จะต้องรวบรวมข้อมูลต่างๆ เช่น เงินฝาก เงินถอน เงินกู้ยืม

รายได้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นตลอดทั้งปี อีกทั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ยังมีความสามารถในการใช้งานคอมพิวเตอร์ได้จำกัด การทำงานส่วนใหญ่ยังใช้มือในการจดบันทึกและคำนวณทั้งหมด (Manual) ส่งผลทำให้เกิดปัญหาความล่าช้า เกิดความผิดพลาดของข้อมูลอยู่เสมอ

2. รูปแบบระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธนาคารสัจจะออมทรัพย์

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานพบว่า การแก้ปัญหาดังกล่าวจะต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการของธนาคารสัจจะออมทรัพย์ขึ้น โดยการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาช่วยในการพัฒนา ซึ่งในเบื้องต้นได้กำหนดและระบุลักษณะการทำงานของธนาคารออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ได้แก่ 1) การสมัครสมาชิก 2) การฝาก-ถอนเงิน 3) การกู้เงิน 4) การชำระหนี้ 5) การคิดดอกเบี้ยเงินกู้ 6) การจ่ายเงินปันผล 7) สินทรัพย์ถาวร 8) การทำบัญชี ทั้งนี้เพื่อให้ได้ระบบสารสนเทศที่สามารถรองรับการทำงานทั้ง 8 ด้านดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีประกอบด้วยระบบการทำงาน 8 ระบบ ดังนี้ 1) ระบบการฝาก-ถอนเงิน 2) ระบบการกู้เงิน 3) ระบบสินทรัพย์ 4) ระบบรายการประจำวัน 5) ระบบปันผล 6) ระบบบัญชี 7) ระบบผังบัญชี 8) ระบบข้อมูล (ดังแสดงในภาพที่ 1)

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2555

ภาพที่ 1 แสดงโครงสร้างของระบบ

รายละเอียดการทำงานของระบบสารสนเทศทางการบัญชีธนาคารสัจจะออมทรัพย์

เมื่อเข้าสู่ระบบสารสนเทศทางการบัญชีธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออก ผู้ใช้งานจะพบหน้าจอหลัก ซึ่งประกอบไปด้วยรายการหลัก 8 ด้าน (ดังแสดงในภาพที่ 2) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาพที่ 2 แสดงหน้าจอหลัก

1. ระบบการฝาก-ถอน เงิน

ระบบฝากถอนเป็นระบบทำการฝากถอนเงินของสมาชิก นอกจากนั้นระบบนี้ยังสามารถสรุปยอดเงินฝากถอนรวมในช่วงเวลาที่กำหนดได้ ทำให้สมาชิกและธนาคารสามารถตรวจสอบยอดและความเคลื่อนไหวของเงินฝากและถอนได้ตามความต้องการ พร้อมทั้งออกรายงานสรุปยอดเงินฝาก-ถอน (ดังแสดงในภาพที่ 3)

ลูกค้า : บัวพันธ์ ทางาน
ที่อยู่ :
เบอร์โทร :

ยอดคงเหลือในบัญชี : 3,983.51 บาท

วันที่ถอน :	<input type="text" value="2010-05-17"/>	<input type="button" value="📅"/>
จำนวนเงินที่ถอน :	<input type="text" value="200"/>	
ผู้ทำการถอน :	<input type="text" value="มานี"/>	
<input type="button" value="พิมพ์ใบเสร็จ"/>	<input type="button" value="บันทึกรายการ"/>	

ภาพที่ 3 แสดงหน้าจอฝาก-ถอน

2. ระบบเงินกู้

เป็นระบบสำหรับจัดการเงินกู้ตั้งแต่การขอยื่นกู้ (กู้ใหม่) การอนุมัติ การทำสัญญาเงินกู้ การชำระเงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ และยังสามารถสรุปยอดเงินกู้ พร้อมทั้งยอดชำระเงินกู้ได้ ทำให้สมาชิกและธนาคารสามารถตรวจสอบยอดเงินกู้และยอดชำระเงินกู้ได้ ทั้งสามารถออกไปเสร็จรับชำระเงินกู้และรายงานสรุปยอดต่าง ๆ (ดังแสดงในภาพที่ 4)

ข้อมูลด้านการเงิน-บัญชี : ฝ่าย-ถอน | เงินกู้ | สินทรัพย์ | รายการประจำวัน | บันทึบ | รายงานบัญชี | โปรแกรมเงินเดือน | ข้อมูลระบบ | บัญชีผู้ใช้งานและรหัสผ่าน |
 กู้ใหม่ | อนุมัติ-ทำสัญญาเงินกู้ | ชำระเงินกู้-ดอกเบี้ยเงินกู้ | รายงานข้อมูลเงินกู้

ระบบเงินกู้

ชำระเงินกู้ - ดอกเบี้ยเงินกู้

ระบุข้อมูลรหัสสัญญา:

ผู้ขอกู้ : รหัสสมาชิก: 2
 ชื่อ : สำราญ ทองทาน
 วันที่ขอกู้ : 08 เม.ย 2551
 เหตุผลขอกู้ : ชื่อทอง
 จำนวนเงินที่ขอกู้ : 15,000.00 (บาท)
 ผู้ค้ำประกัน :

วันที่อนุมัติ : 08 เม.ย 2551
 จำนวนเงินที่ทำสัญญา : 15,000.00 (บาท)
 วันที่ทำสัญญา : 08 เม.ย 2551
 ระยะเวลากู้ : 30 (งวด)
 สั้ราคาดอกเบี้ย: 5 (%)
 ยอดที่ต้องชำระต่อเดือน : 0.00 (กำหนดเอง)

งวด	DUE DATE	งวดต้นคงเหลือ	ยอดที่ต้องชำระต่องวด			ชำระแล้ว		คงค้าง		*	📄
			เงินต้น	ดอกเบี้ย	รวม	เงินต้น	ดอกเบี้ย	เงินต้น	ดอกเบี้ย		
1	1 พ.ค 2551	15,000.00	14,500.00	75.00	575.00	500.00	75.00	0	0	ลบ	
2	1 มิ.ย 2551	14,500.00	14,000.00	72.50	572.50	500.00	72.50	0	0	ลบ	

ภาพที่ 4 แสดงหน้าจอระบบเงินกู้

3. ระบบสินทรัพย์

ระบบสินทรัพย์เป็นระบบจัดการข้อมูลสินทรัพย์และคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ ทำให้ธนาคารสามารถตรวจสอบข้อมูลทะเบียนสินทรัพย์ถาวร และรายงานค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรรวมทั้งหมดได้ (ดังแสดงในภาพที่ 5)

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2555

ระบุวันที่ :

ข้อมูลสินทรัพย์ - ค่าเสื่อมราคา (รวมปี) ถึงวันที่ 23 มิ.ย 2553

เลขที่	ชื่อสินทรัพย์	วันที่ซื้อ	ราคาซื้อ	มูลค่าซาก	อายุ (ปี)	ค่าเสื่อมราคา (ปี)	ค่าเสื่อมสะสม	มูลค่าตามราคา
1	เครื่องคอมพิวเตอร์	01 ก.พ 2551	55,000.00	5,000.00	5	10,000.00	20,000.00	35,000.00
4	เครื่องพิมพ์เลเซอร์แบบพหุหน้าที่	22 มิ.ย 2548	50,000.00	0.00	5	10,000.00	49,999.00	1.00
รวม						20,000.00	69,999.00	35,001.00

ภาพที่ 5 แสดงหน้าจอระบบสินทรัพย์

4. ระบบรายการประจำวัน

ระบบรายการประจำวัน เป็นระบบบันทึกและแสดงรายการลงบัญชีประจำวัน ทำให้ธนาคารสามารถบันทึกข้อมูลการลงบัญชีรายวัน และสรุปยอดบัญชีที่ตามความต้องการได้ (ดังแสดงในภาพที่ 6)

ข้อมูลรายการประจำวัน

รายการทั้งหมด | วันที่ | กำหนดวันที่ต้องการตรวจสอบ : -

วันที่ทำรายการ : เวลา :

รายละเอียด

รายการ :

รายการ :

เลขที่บัญชี :

จำนวนเงิน :

หากต้องการลงบัญชีให้ระบุ วัน-เวลา ทำรายการให้ตรงกัน (แบบการทำเรื่องหมายเหตุ)

Date:Time	อธิบาย	บัญชี	เดบิต (จ่าย)	เครดิต (รับ)	Balance	สม
31 ส.ค 2553,12:34:01	รายได้ค่าธรรมเนียมผูกฝาก	เงินสด	350.00	0		สม
31 ส.ค 2553,12:34:01	รายได้ค่าธรรมเนียมผูกฝาก	รายได้ค่าธรรมเนียมผูกฝาก	0	350.00		สม
31 ส.ค 2553,12:34:01	รายได้ค่าธรรมเนียมเงินกู้	เงินสด	4,140.00	0		สม

ภาพที่ 6 แสดงหน้าจอลงรายการประจำวัน

5. ระบบปันผล

ระบบปันผลเป็นระบบรายงานยอดเงินปันผลให้แก่สมาชิกในแต่ละรอบบัญชี นอกจากนี้ยังสามารถระบุอัตราเงินปันผลได้ ทำให้ธนาคารสามารถกำหนดอัตราเงินปันผล และแสดงรายการปันผลให้กับสมาชิกได้ตามความต้องการ พร้อมทั้งสามารถออกรายงานตามต้องการ (ดังแสดงในภาพที่ 7)

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2555

รายงานเงินเป็นผลสมาชิก

ธนาคารมีสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น 419 ราย (นับจากจำนวนสมาชิกบัญชี)
อัตราเงินปันผล : 0.3333

ที่	เลขที่บัญชี	ชื่อ-สกุล	วันที่เปิดบัญชี	จน. เดือน	ยอดคงเหลือในบัญชี	เงินปันผล	รวม
1	1	นิพัทธ์ ทางาม	03 เม.ย 2546	12	3,987.51	159.32	4,142.83
2	2	แสง สันธิ	04 เม.ย 2546	12	3,795.65	151.81	3,947.46
3	3	จวี สันธิ	04 เม.ย 2546	12	916.73	36.67	953.40
4	4	ยศธิ สันธิ	04 เม.ย 2546	12	235.79	9.43	245.23
5	5	ธีระพันธ์ สันธิ	04 เม.ย 2546	12	368.23	14.73	382.96
6	6	บรรพชา สันธิ	04 เม.ย 2546	12	652.77	26.11	678.87

ภาพที่ 7 แสดงหน้าจอรระบบันผล

6. ระบบบัญชี

เป็นระบบสำหรับแสดงรายงานบัญชีที่สำคัญ อันประกอบไปด้วย บัญชีแยกประเภท งบทดลองก่อนปิดบัญชี งบทดลองหลังปิดบัญชี งบกำไรขาดทุน งบดุล ซึ่งรายการบัญชีทั้งหมด ธนาคารเลือกที่จะสรุปยอดตรวจสอบได้ตามความต้องการ (ดังแสดงในภาพที่ 8 และ 9)

รายงานบัญชี

งบกำไรขาดทุน

วันเริ่มต้น : 2005-05-01
วันสิ้นสุด : 2010-05-28

งบกำไรขาดทุน
ธนาคารสั่งจองมทพีย่านศรีโคตนอก
สำหรับงวดสิ้นสุด 28 พ.ค 2553

รายได้	
4001 รายได้ค่าธรรมเนียมเงินกู้	167,296.00
4003 ดอกเบี้ยรับเงินฝาก	3,880.45
4004 เงินปันผลรับเงินฝาก	7,331.00
4005 กำไรจากการลงทุนในใบปฎิ	15,810.00
4007 รายได้ค่าธรรมเนียมสมุดฝาก	4,590.00
รวมรายได้	198,907.45

ภาพที่ 8 แสดงหน้าจอรายงานบัญชีส่วนงบกำไรขาดทุน

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2555

รายงานบัญชี

งบดุล

วันเริ่มต้น : 2006-05-06 วันสิ้นสุด : 2010-05-28 [สืบค้น](#)

งบดุล
ธนาคารส่งเสริมสหกรณ์บ้านศรีโคตรอก
สำหรับงวดสิ้นสุด 28 พ.ค 2553

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด	201,407.45	เงินฝากธนาคาร	2,697,498.64
เงินฝากธนาคาร	1,440,241.09	เงินปันผลค้างจ่าย	100,744.57
ลูกหนี้	542,601.90	รวมทั้งสิ้นหมุนเวียน	2,798,243.21
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,838,602.59	หนี้สินไม่หมุนเวียน	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		เงินกู้ยืม	
เงินลงทุนในร้านค้าชุมชน	20,000.00	รวมทั้งสิ้นไม่หมุนเวียน	
		รวมทั้งสิ้น	

ภาพที่ 9 แสดงหน้าของงบดุล

7. ระบบผังบัญชี

เนื่องจากการลงบัญชีรายวัน ตามระบบรายการประจำวัน จำเป็นต้องกำหนดรายการผังบัญชีเพื่อลงรายการบัญชี กรณีที่เป็นรายการลงบัญชีใหม่ที่ไม่ได้ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่แรก ธนาคารสามารถสร้างรายการผังบัญชีใหม่ได้ที่ระบบผังบัญชีนี้ (ดังแสดงในภาพที่ 10)

ธนาคารส่งเสริมสหกรณ์บ้านศรีโคตรอก หน้าหลัก ขอติดต่อคุณ ทศพล ไกรพันธ์ (อภ)

ข้อมูลด้านการเงิน-บัญชี : ฝ่าย-กอง | เงินกู้ | สินทรัพย์ | รายการประจำวัน | บิลเงินสด | รายงานบัญชี | **โปรแกรมผังบัญชี** | ระบบระบบ | บัญชีเงินฝากและรหัสสาขา

ข้อมูลผังบัญชี | เพิ่มข้อมูลผังบัญชี

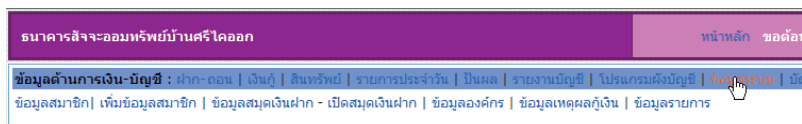
ข้อมูลผังบัญชี

เลขที่บัญชี	ชื่อบัญชี	หมวด	หมายเหตุ
1001	เงินสด	สินทรัพย์	เงินสดประเภทต่าง
1002	เงินฝากธนาคาร	สินทรัพย์	เงินที่ธนาคารศรีโคตรอกไปฝากธนาคารภายนอก
1003	ลูกหนี้เงินกู้	สินทรัพย์	เงินที่ให้สมาชิกกู้
1101	เงินลงทุนในร้านค้าชุมชน	สินทรัพย์	

ภาพที่ 10 แสดงหน้าจอระบบผังบัญชี

8. ระบบข้อมูลระบบ

เป็นระบบสำหรับบริหารจัดการข้อมูลพื้นฐานของระบบ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลสมาชิก ข้อมูลสมุดเงินฝาก ข้อมูลองค์กร ข้อมูลเหตุผลขอกู้ ข้อมูลรายการลงบัญชีรายวัน ดังแสดงในภาพตัวอย่างข้อมูลระบบ ซึ่งจากระบบนี้ธนาคารจะสามารถบริหารจัดการข้อมูลข้อที่จำเป็นต่อการใช้งานระบบได้ (ดังแสดงในภาพที่ 12)

ภาพที่ 12 แสดงหน้าจอข้อมูลระบบ

3. ความสำเร็จของการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้กับการพัฒนาประสิทธิภาพของธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออก

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารจัดการของธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออกตั้งได้กล่าวมาแล้วผู้วิจัยได้แก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาช่วยในการแก้ไขปัญหาโดยผู้วิจัยได้ศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของกลุ่มทั้งก่อนและหลังการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพในเรื่องความสะดวก รวดเร็วในการทำงาน ความถูกต้องในการทำงาน การลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน การจัดเก็บเอกสารที่เป็นระบบ ความสมบูรณ์ครบถ้วนของเอกสารและรายงานทางการบัญชี และความปลอดภัยของการเข้าถึงข้อมูล นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงผลการทำงานที่ได้รับจากระบบเดิมเปรียบเทียบกับผลที่ได้รับเมื่อมีการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ ซึ่งทำให้ทราบว่าเมื่อธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออกนำระบบสารสนเทศการบัญชีมาใช้ธนาคารจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรเพิ่มขึ้นหรือไม่ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงการสรุปเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบที่มีต่อระบบการบริหารจัดการภายในธนาคารสัจจะออมทรัพย์

เรื่อง	ค่าสถิติ	ระดับความพึงพอใจในระบบ	
		ก่อน	หลัง
1.ความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน			
1.1 ความสะดวกในการทำงาน	MEAN S.D. แปลผล	2.63 0.77 ปานกลาง	4.08 0.50 มาก
1.2 การตรวจพบข้อผิดพลาดและแก้ไขปรับปรุงข้อมูลทำได้ง่ายและสะดวก	MEAN S.D. แปลผล	2.46 0.72 น้อย	3.88 0.68 มาก
1.3 การค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ทำได้ง่ายและรวดเร็ว	MEAN S.D. แปลผล	2.33 0.76 น้อย	4.21 0.66 มากที่สุด
1.4 ความสามารถในการรวบรวมสรุปผลของข้อมูลทำได้ทันที	MEAN S.D. แปลผล	2.13 0.95 น้อย	4.25 0.74 มากที่สุด
2.ความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลและเอกสาร			
2.1 ความถูกต้องของข้อมูล	MEAN S.D. แปลผล	3.04 0.81 ปานกลาง	4.00 0.66 มาก
2.2 ความสมบูรณ์ครบถ้วนของเอกสารและรายงาน	MEAN S.D. แปลผล	2.67 0.92 ปานกลาง	4.29 0.69 มากที่สุด
2.3 การจัดเก็บเอกสารเป็นระบบสามารถค้นหาได้ง่ายและเอกสารที่จัดเก็บสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้	MEAN S.D. แปลผล	2.58 0.88 น้อย	4.17 0.64 มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ) แสดงการสรุปเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบที่มีต่อระบบการบริหารจัดการภายในธนาคารสัจจะออมทรัพย์

เรื่อง	ค่าสถิติ	ระดับความพึงพอใจในระบบ	
		ก่อน	หลัง
3.ขั้นตอนการปฏิบัติงาน			
3.1 คู่มือสามารถบอกขั้นตอนการทำงานที่เข้าใจได้ง่าย	MEAN S.D. แปลผล	2.54 0.93 น้อย	3.92 0.65 มาก
3.2 ระบบงานมีความกระชับ ไม่ซับซ้อน	MEAN S.D. แปลผล	2.46 0.98 น้อย	3.88 0.68 มาก
4.การป้องกันและรักษาความปลอดภัยของข้อมูล			
4.1 การป้องกันและรักษาความปลอดภัยของข้อมูล	MEAN S.D. แปลผล	2.38 0.65 น้อย	3.58 0.72 มาก
ความพึงพอใจโดยรวมต่อประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการของกลุ่ม	MEAN S.D. แปลผล	2.52 0.86 น้อย	4.03 0.68 มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้โดยภาพรวมต่อประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการของธนาคารสัจจะออมทรัพย์หลังการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมากกว่าก่อนการใช้ระบบ เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้หลังการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้มากกว่าเดิมทุกด้าน โดยมีความพึงพอใจมากที่สุด 3 ด้าน คือ ความสมบูรณ์ครบถ้วนของเอกสารและรายงานความสามารถในการรวบรวมสรุปผลของข้อมูลทำได้ทันทีและการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ทำได้ง่ายและรวดเร็ว ตามลำดับ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์กับคณะกรรมการธนาคารสัจจะออมทรัพย์บ้านศรีไค่ออกถึงผลที่ได้รับเมื่อมีการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้พบว่า มี 2 ประเด็นคือ

1. ด้านการจัดระบบเอกสาร คณะกรรมการเห็นว่าเมื่อมีเอกสารแบบฟอร์มต่าง ๆ เพิ่มขึ้นทำให้เกิดประโยชน์ต่อธนาคาร โดยการกำหนดให้มีการเรียกเก็บสำเนาบัตรประชาชนเมื่อมาสมัครสมาชิกทำให้ได้รับทราบข้อมูลของสมาชิกมากขึ้นและสามารถใช้เป็นหลักฐานได้ การกำหนดแบบฟอร์มการสมัครสมาชิก แบบฟอร์มการฝากเงินทำให้เจ้าหน้าที่ธนาคารทำงานได้ง่ายและสะดวก มีหลักฐานอ้างอิงที่เชื่อถือได้และเป็นมาตรฐาน นอกจากนี้การกำหนดรูปแบบสมุดบัญชีเงินฝากใหม่ ทำให้การทำงานง่ายขึ้น สะดวกขึ้น สามารถทราบยอดคงเหลือในบัญชีได้ทันทีและเป็นที่น่าเชื่อถือ การกำหนดให้มีการจัดทำสัญญาผู้ยืมคู่ทั้งสองฝ่ายทำให้สมาชิกมีความมั่นใจและเจ้าหน้าที่มีหลักฐานในการตรวจสอบ และป้องกันการถูกฟ้องร้องรวมถึงการที่ธนาคารสามารถออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง ทำให้สมาชิกเกิดความมั่นใจในการชำระเงินและมีหลักฐานยืนยันได้

2. ด้านการปฏิบัติงานและควบคุมภายใน คณะกรรมการเห็นว่าเมื่อมีการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ ทำให้การปฏิบัติงานสะดวก รวดเร็วมากขึ้นจากเดิม การหายอดเงินฝากคงเหลือ ยอดเงินกู้ การคำนวณดอกเบี้ยและการคำนวณเงินปันผลธนาคารต้องใช้เวลาดูโดยประมาณ 5 – 10 นาที แต่เมื่อนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้สามารถหายอดต่าง ๆ ได้ภายในเวลาประมาณ 1 นาที สำหรับการหายอดเงินฝากคงเหลือทั้งหมดของสมาชิกทุกราย การหายอดเงินสดคงเหลือและยอดลูกหนี้ทั้งหมดของธนาคาร จากเดิมต้องใช้เวลาประมาณ 4 – 5 วัน สามารถลดเวลาลงมาเหลือเพียง 1 นาที ในเรื่องของการจัดทำงบการเงิน จากเดิมใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลและออกงบการเงินประมาณ 2 เดือน แต่เมื่อมีระบบสารสนเทศทางการบัญชีทำให้ข้อมูลถูกจัดเก็บเป็นระบบทำให้จัดทำงบการเงินได้ภายในเวลาไม่เกิน 1 – 2 วัน และงบการเงินที่จัดทำเป็นไปตามหลักการบัญชีคู่ซึ่งแต่เดิมไม่ได้บันทึกตามหลักการบัญชีที่ถูกต้อง ระบบกำหนดให้มีการบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เงินลงทุน และสินทรัพย์ถาวรรวมถึงการคำนวณค่าเสื่อมราคาซึ่งแต่เดิมไม่เคยบันทึกบัญชี

จากการศึกษาข้างต้นทำให้ทราบว่าเมื่อธนาคารสั่งจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออกนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ส่งผลให้การจัดระบบเอกสารและการปฏิบัติงานและควบคุมภายในมีประสิทธิภาพมากขึ้นถือได้ว่าประสบความสำเร็จในการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษา พบว่าการบริหารจัดการของธนาคารสั่งจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกมีปัญหาอยู่ 2 ด้านคือ ด้านการจัดการระบบเอกสาร และด้านการปฏิบัติงานและการควบคุม

ภายใน โดยปัญหาด้านการจัดการระบบเอกสารพบว่ายังไม่เป็นระบบ ส่งผลต่อการสืบค้น การหาหลักฐานประกอบการดำเนินงานอยู่เสมอ เกิดความล่าช้า และความโปร่งใสในการดำเนินงาน นอกจากนี้ธนาคารยังขาดการกำหนดแบบฟอร์มต่าง ๆ เช่น แบบฟอร์มการสมัครสมาชิก และสมุดเงินฝากที่ยังไม่เป็นมาตรฐาน รวมถึงเมื่อมีการรับชำระหนี้เงินกู้หรือดอกเบี้ยยังไม่มี การออกใบเสร็จรับเงินเป็นหลักฐานให้สมาชิก สำหรับปัญหาด้านการปฏิบัติงานและการควบคุมภายใน ธนาคารไม่สามารถหายอดเงินเหลือของสมาชิกรายบุคคลได้ทันทีเมื่อมีการทวงถาม เนื่องจากไม่มีการจัดทำแยกประเภทรายตัวที่เป็นปัจจุบัน รวมถึงธนาคารไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลผู้กู้ที่เป็นปัจจุบัน จึงทำให้ส่งผลกระทบต่อผลการคำนวณดอกเบี้ยที่ไม่สามารถทราบได้ทันทีและยังไม่มีกำหนดกรอบระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ที่ชัดเจน นอกจากนี้การจัดทำบัญชีของธนาคารยังไม่เป็นตามระบบบัญชีคู่ไม่เป็นปัจจุบันรวมถึงการลงบัญชีที่ไม่ครบถ้วน เช่น การบันทึกค่าธรรมเนียมการกู้ยืม การบันทึกค่าใช้จ่ายของธนาคาร การบันทึกบัญชีเงินลงทุน นอกจากนี้ธนาคารไม่มีการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินของธนาคาร ไม่มีการคำนวณค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน ไม่มีการจัดทำลูกหนี้ เจ้าหนี้รายตัว ส่งผลให้ธนาคารยังไม่สามารถออกงบการเงินได้ทุกเดือน

จากสภาพปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ปัจจุบันสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการ และนักวิจัย ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อแก้ไขปัญหา จนกระทั่งได้รูปแบบสารสนเทศทางการบัญชี อันนำไปสู่การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสม และการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการจัดการของธนาคารที่เพิ่มขึ้นทำให้เจ้าหน้าที่ของธนาคารทำงานได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว มีความแม่นยำ และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันต่อเหตุการณ์ของผู้ใช้ ซึ่งระบบสารสนเทศทางการบัญชีดังกล่าวประกอบด้วยระบบการทำงาน 8 ระบบ ดังนี้ 1) ระบบการฝาก-ถอนเงิน 2) ระบบการกู้เงิน 3) ระบบสินทรัพย์ 4) ระบบรายการประจำวัน 5)ระบบปันผล 6) ระบบบัญชี 7) ระบบผังบัญชี 8) ระบบข้อมูล สอดคล้องกับเนตรพิพัฒนา ยาวีราช (2550) กล่าวว่า การพัฒนาองค์การคือการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผน (Planned Change) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบโดยภาพรวม โดยผู้บริหารเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการผลักดันสนับสนุน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อประสิทธิภาพและการเจริญเติบโตก้าวหน้าขององค์การ นอกจากนี้ผลของการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้กับธนาคารดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิมา ซื่อสัตย์สกุลชัย (2548) สุภารัตน์ อภิธนาพันธ์ (2546) และ บัณฑิตบุษบา (2546) กล่าวคือ การนำระบบสารสนเทศมาใช้จะทำให้ได้รับข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ระบบ ช่วยลดขั้นตอนการทำงานในปัจจุบัน อีกทั้งยังสะดวกต่อการค้นหาและปรับปรุงข้อมูลได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

1) รูปแบบสารสนเทศทางการบัญชีที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับธนาคารชุมชน สหกรณ์ออมทรัพย์ ต่าง ๆ หรือธุรกิจอื่นที่ดำเนินงานในลักษณะคล้ายธนาคาร แต่อย่างไรก็ตามจะต้องคำนึงถึงความพร้อมของบุคลากร ทั้งนี้ถึงแม้ระบบสารสนเทศนี้จะถูกพัฒนาให้ใช้งานง่ายแต่ผู้ใช้ควรมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชี และความรู้พื้นฐานในการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

2) การนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีนี้ไปใช้ ผู้ใช้ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และด้านการจัดการเกี่ยวกับเอกสารในระบบสารสนเทศ ทั้งนี้เพื่อจะได้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีขีดความสามารถในการรองรับโปรแกรมดังกล่าวได้

3) ในด้านการติดตั้งระบบเพื่อใช้งาน ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งคือการนำข้อมูลที่เคยบันทึกไว้เดิมในลักษณะแฟ้มข้อมูลแบบ spreadsheet ซึ่งมีจำนวนมาก และมีโครงสร้างการเก็บข้อมูลแตกต่างจากที่ออกแบบไว้สำหรับระบบสารสนเทศที่ได้พัฒนาขึ้น ทำให้การนำข้อมูลเข้าสู่ระบบสารสนเทศ ล่าช้าและมีข้อผิดพลาดอยู่ในระยะหนึ่ง ดังนั้นผู้ใช้ระบบจึงควรปรับโครงสร้างการจัดเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับระบบเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอาจารย์อุทัย อันพิมพ์ คณะบริหารศาสตร์ และคณะกรรมการธนาคาร สัจจะออมทรัพย์บ้านศรีโคกออก ที่ได้ให้ข้อมูลและคำแนะนำในการวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

บรรณานุกรม

- จักรี พิษณุปัญญา. 2547 . การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงบประมาณของ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏเชียงราย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุมภฏ สนิททางกูร. 2549. สารสนเทศทางการบัญชีสำหรับการวางแผนกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นมิตา ชื่อสัตย์สกุลชัย. 2548 . การพัฒนาระบบการเงินเพื่อการบริหารกองทุนหมู่บ้าน หินไคว้ ตำบลป่ามะม่วง อำเภอเมือง จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2550. การจัดการสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :
เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- บัณฑิต บุชบา. 2546. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับงานงบประมาณ
สำนักงานวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏลำปาง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร-
มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บาว นาค. 2553. การยกระดับกองทุนหมู่บ้านสู่ธนาคารชุมชน.
<http://www.thaihealth.or.th/node/7441>. 25 กรกฎาคม.
- นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค. 2549. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ท้อป.
ประชุม รอดประเสริฐ. 2541. มุมมองการบริหารเชิงระบบ. http://www.porteringinhospital.com/mpa_5/new/dr-pa701.doc 24 มีนาคม.
- ประพันธ์ อมรวิวัฒน์พงศ์. 2546. การพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีเกี่ยวกับรายได้
และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับผู้บริหารของฝ่ายปฏิบัติการภาคเหนือ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. 2550. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต. กรุงเทพฯ .
- วิชนีพร เศรษฐ์ลูกโก. 2546 . ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ .
- สมยศ นาวิการ. 2543. การบริหารและพฤติกรรมองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา.
- สุภารัตน์ อภิธนานันท์. 2546. การพัฒนาระบบการเงินเพื่อการบริหารกองทุนชุมชน
เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุกานดา พรายอินทร์. 2547. ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมสำหรับธุรกิจ
คาบาเร่โตโชว์ : กรณีศึกษา บริษัท ไชมอน เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต
: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.